

До протоколу № 206
від 06 травня 2026 року

ВИСНОВОК

до проекту Закону України
«Про імплементацію законодавства Європейського Союзу стосовно
вдосконалення регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів»
(реєстр. № 15058 від 09.03.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій за дорученням Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О. розглянув у межах предметів свого відання 06 травня 2026 року на засіданні (протокол № 206) проект Закону України «Про імплементацію законодавства Європейського Союзу стосовно вдосконалення регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058 від 09.03.2026), поданий народним депутатом України Юрчишиним П.В. та іншими народними депутатами України, і зазначає таке.

Головним комітетом з розгляду законопроекту визначено Комітет Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики.

У пояснювальній записці до законопроекту визначено, що його розроблено з метою усунення прогалин, виявлених під час оцінки стану національного законодавства відповідності та імплементаційної спроможності щодо *acquis* ЄС.

Відтак, для досягнення мети законопроектом пропонується гармонізувати положення законодавства України із положеннями права Європейського Союзу, а також імплементувати норми актів *acquis* ЄС у вітчизняне законодавство, зокрема Закони України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про молоко та молочні продукти», «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я тварин та благополуччя тварин», «Про безпечність та гігієну кормів» тощо.

Комітет у межах предметів свого відання зазначає, що законопроектом передбачено застосування наукової термінології щодо питань:

наукової оцінки ризиків; наукових підстав для розуміння рішень щодо управління ризиком; перегляду та оновлення плану повідомлення про ризик з урахуванням наукового та технічного прогресу; забезпечення відкритого діалогу між споживачами, операторами ринку, науковою спільнотою та всіма іншими

заінтересованими сторонами; наукових даних, які підтверджують, що хвороба тварин є трансмісивною тощо.

У тексті Закону України «Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за розміщенням на ринку генетично модифікованих організмів і продукції» слова «Науково-методологічний центр з питань випробувань ГМО» в усіх відмінках замінити словами «Національна референс-лабораторія з питань випробувань ГМО».

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) висловило зауваження та пропозиції до законопроекту.

ГНЕУ зазначає, що згідно з абзацами другим - третім частини першої нової редакції статті 14 Закону України «Про державне регулювання генетично-інженерної діяльності та державний контроль за розміщенням на ринку генетично модифікованих організмів і продукції» передбачено, що до функцій Національної референс-лабораторії з питань випробувань ГМО належать: «перевірка та валідація методів (методик) визначення ГМО, включаючи методи відбору зразків та ідентифікацію трансформаційної події, а також, у відповідних випадках, виявлення та ідентифікацію трансформаційної події у харчових продуктах або кормах». Водночас у чинній редакції частини 1 статті 14 цього Закону визначається, що Науково-методологічний центр з питань випробувань ГМО є державною науковою установою, яка уповноважена Кабінетом Міністрів України за поданням Національної академії наук України на виконання таких функцій, як «розроблення та валідація методів (методик) лабораторних досліджень (випробувань) ГМО».

У зв'язку з цим ГНЕУ звертає увагу, що з нової редакції частини 1 статті 14 зазначеного вище Закону стає незрозумілим, кому належить компетенція щодо «розроблення» методів (методик) визначення ГМО.

Кабінет Міністрів України надав висновок Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Т. Качки, в якому зазначено, що законопроект відповідає зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (acquis EC), але окремі положення законопроекту потребують доопрацювання на предмет точності імплементації статті 28 Регламенту 1924/2006.

Зокрема, законопроектом пропонується доповнити Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» статтею 31⁶, частиною четвертою якої передбачена можливість використання операторами ринку тверджень про користь для здоров'я, оцінка яких Європейським органом з безпеки харчових продуктів не завершена. При цьому, відповідні перехідні положення статті 28(5) та 28(6) Регламенту 1924/2006 містять вичерпні переліки підстав для застосування відповідних винятків операторами ринку, які не наведені у законопроекті.

Таким чином, імплементація окремих перехідних положень статті 28 Регламенту № 1924/2006 без відображення в законопроекті чи відповідних підзаконних актах інших вимог до тверджень про користь для здоров'я, передбачених статтею 28(5) та 28(6), може призвести до невідповідності законопроекту Регламенту 1924/2006.

Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України) надало пропозиції та зауваження до законопроекту, зокрема зазначає:

пунктом 1 розділу I законопроекту вносяться зміни до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Оскільки у цьому Законі застосовується поняття «наукова оцінка безпечності об'єкта», МОН України пропонує абзац шостий підпункту 7 пункту 1 розділу I законопроекту після слів «у науковій оцінці» доповнити словами «безпечності об'єкта»;

у законопроекті вживається формулювання «наукова підготовка», яке не має чіткого законодавчого визначення. Ураховуючи те, що зміст передбаченої законопроектом норми вимагає забезпечення доступності інформації для осіб, які не є профільними фахівцями (спеціалістами), МОН України пропонує в абзаці двадцятому підпункту 7 пункту 1 та в абзаці двадцятому 2 підпункту 8 пункту 5 розділу I законопроекту слова «наукової підготовки» замінити словами «спеціальних знань у відповідній сфері»;

підпунктом 7 пункту 5 розділу I законопроекту пропонується доповнити частину третю статті 18 Закону України «Про безпечність та гігієну кормів» новим абзацом, у якому використовуються поняття «експертний висновок» та «наукова оцінка (експертиза)». МОН України зауважує, що зазначені поняття не належать до термінології цього Закону, їх визначення відсутні й у законопроекті. Крім того, згідно з абзацом сьомим частини дев'ятої статті 18 цього Закону за результатами оцінки матеріалів реєстраційного дос'є уповноважена установа складає звіт з відповідною рекомендацією, а не «експертний висновок». Таким чином, пропонувані зміни створюють внутрішню термінологічну неузгодженість у межах однієї статті чинного Закону.

З огляду на викладене, абзац третій підпункту 7 пункту 5 розділу I законопроекту потребує доопрацювання з метою приведення у відповідність до термінології Закону України «Про безпечність та гігієну кормів».

Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України зазначило, що долучиться до доопрацювання положень законопроекту, що регулюють сферу управління відходами, під час його доопрацювання до другого читання.

Міністерство охорони здоров'я України повідомляє про відсутність пропозицій до законопроекту.

Національна академія наук України повідомляє, що не має зауважень і пропозицій до законопроекту.

Національна академія медичних наук України зазначила зауваження і пропозиції до законопроекту, які потребують доопрацювання.

Підкомітет з питань науки та інновацій Комітету, розглянувши на своєму засіданні від 04 травня 2026 законопроект реєстр. № 15058 та надані до нього експертні висновки, пропонує в межах предметів відання рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики під

час опрацювання зазначеного законопроекту розглянути висловлені зауваження та пропозиції та за результатами розгляду визначитись щодо нього під час голосування на своєму засіданні.

Заслухавши інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Колюха В.В., заступника Міністра економіки, довкілля та сільського господарства України Висоцького Т.М., головного наукового співробітника лабораторії профілактики аліментарно залежних захворювань ДУ «Інститут громадського здоров'я ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України» Петренко О.Д., директора Департаменту громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України Скапи Т.В., та обговоривши це питання, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики під час опрацювання проекту Закону України «Про імплементацію законодавства Європейського Союзу стосовно вдосконалення регулювання сфер санітарних та фітосанітарних заходів» (реєстр. № 15058 від 09.03.2026), поданого народним депутатом України Юрчишиним П.В. та іншими народними депутатами України, розглянути висловлені до нього зауваження та пропозиції та самостійно визначитись щодо зазначеного законопроекту під час голосування на своєму засіданні з урахуванням висловлених у цьому Висновку зауважень і пропозицій.

2. Направити цей Висновок, а також висновки Міністерства освіти і науки України та Національної академії медичних наук України до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики, визначеного головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК